

Kongregace pro řeholníky a sekulární instituty

#

PODSTATNÉ PRVKY UČENÍ CÍRKVE O ŘEHOVNÍM ŽIVOTĚ
SE ZŘETELEM NA INSTITUTY APOŠTOLSKY ČINNÉ

ELEMENTI ESSENZIALI EE

#31. 5. 1983

Zrození tohoto dokumentu je spojeno s listem, který poslal papež Jan Pavel II. 3. dubna 1983 biskupům Spojených států amerických, aby je požádal v rámci Svatého roku o zvláštní úkol: aby povzbudili obnovu řeholního života ve své zemi. „Nejvyšší velekněz stanovil, aby Kongregace pro řeholníky a sekulární instituty (CRIS) připravila souhrn nauky církve o řeholním životě jako pomůcku biskupům a řeholníkům pro úkol, který mají během Jubilejního roku plnit. Tento souhrn je samozřejmě velmi užitečný pro všechny řeholníky. (vatikánské vydání Listu a dokumentu, str. 5)

I když jeho vydání je příležitostné, CRIS sleduje širší cíl, nabídnout biskupům a řeholníkům jasnou syntézu nauky církve o řeholním životě v momentě zvláště významném a vhodném, tedy v okamžiku, kdy všechna společenství již směřují k nové fázi svých dějin, po fázi hledání 1966-83, a po vyhlášení nového Kodexu kanonického práva. Text, přestože je oficiálně adresován společenstvím věnujícím se apoštolské činnosti, směřuje k pojednání o řeholním životě všeobecně.

#ÚVOD

#1. Obnova řeholního života v posledních dvaceti letech byla v mnohém ohledu zkušeností víry. Bylo vyvinuto odvážné a velkodušné úsilí, aby se v modlitbě hledalo a vážně zkoumalo, co znamená, žít Bohu zasvěcený život podle evangelia a podle charizmatu zakladatele institutu, s otevřeností pro znamení doby.

Řeholní instituty, zasvěcené apoštolským pracím, se kromě toho snažily čelit změnám, které si výžádal rychlý vývoj lidské společnosti, k níž byly poslány a změnám, které vyvolal pokrok komunikačních prostředků, jimiž byla zvýšena možnost evangelizace. Zároveň byly tyto instituty často postaveny před náhlé změny své vnitřní situace:

stoupající věkový průměr, pokles povolání, snížený počet členů, pluralismus - mnohotvárnost v životním stylu i v činnosti a často nejistota vzhledem k vlastní identitě. Všechny tyto prvky vytvořily situaci s mnoha pozitivními rysy, ale vyvolaly také mnoho vážných otázek.

2. Nyní po uplynutí období experimentů, jak je stanovil dokument Ecclesiae sanctae, revidují mnohé apoštolské instituty své zkušenosti. Po schválení svých nově upravených konstitucí a po vejtití v platnost nového Kodexu církevního práva, začnou řeholní instituty nový úsek svých dějin.

Ve chvílích tohoto nového začátku slyší opět a opět projevovanou pastorační výzvu Jana Pavla II., aby „objektivně a pokorně zhodnotily roky experimentů a přiznaly si kladné prvky i případné odchylky (z projevu k UISG 1979 a k vyšším představeným mužských i ženských řádů ve Francii 1980).

Řeholní představení a kapituly žádali od posvátné kongregace směrnice, jak hodnotit nedávnou minulost a jak vykročit do budoucnosti. Také biskupové, vědomi si své zvláštní odpovědnosti za podporu řeholního života, žádali o radu. Se zřetelem na význam tohoto vývoje CRIS na pokyn Svatého otce vypracovala tento text, který obsahuje podstatná vyjádření a základní normy. V této mimořádně důležité a příhodné chvíli shrnuje zde jasně a stručně učení církve o řeholním životě.

3. Toto učení církve bylo vyloženo v naší době ve velkých dokumentech II. vatikánského koncilu, zvláště v Lumen gentium, Perfectae caritatis a Ad gentes. Rozvinuto bylo v apoštolské exhortaci Evangelica testificatio Pavla VI., v proslovech Jan Pavla II. a v dokumentech CRIS, zvláště Mutuae relationes, Religiosi e promozione umana a Dimensione contemplativa della vita religiosa. Nakonec bylo bohatství této nauky koncentrováno v nově revidovaném Kodexu církevního práva. Všechny tyto texty staví na bohaté předkoncilní nauce a snaží se prohloubit a zdokonalit teologii řeholního života, jak se během staletí ustavičně vyvíjí.

4. Řeholní život sám je historická a zároveň teologická skutečnost. Zkušenost řeholního života, jak se žije dnes a jak se žil v minulosti, je rozmanitá. To je důležité. Tuto zkušenost je třeba zkoumat podle zásad evangelia, podle učení učitelského úřadu církve a podle schválených konstitucí každého institutu.

Církev považuje určité prvky pro řeholní život za podstatné. Jsou to: #povolání

Bohem a zasvěcení se Bohu profesí evangelijních rad veřejnými sliby#; #pevná norma společného života#; pro apoštolátní instituty kromě toho #účast na poslání Kristově v apoštolátně společenství#. Tento apoštolát má být vykonáván s věrností k charizmatu zakladatele a s věrností ke zdravým tradicím institutu; osobní a komunitní modlitba; askeze; veřejné svědectví; zvláštní vztah k církvi; trvalá formace po celý život a pevná forma vedení, která předpokládá duchovní autoritu, založenou na víře.

Historické a kulturní změny vedou k vývoji v konkrétním životě, ale formy a zaměření toho vývoje jsou určovány těmi podstatnými prvky, bez kterých by řeholní život ztratil svou identitu. Textem, který se zde předkládá, se CRIS obrací na apoštolátní instituty a omezuje se v něm na objasňování a opětovné zdůrazňování těchto podstatných prvků.

#I. ŘEHOLNÍ ŽIVOT: ZVLÁŠTNÍ FORMA ZASVĚCENÍ BOHU

#5. Zasvěcení je základem řeholního života. Když církev zdůrazňuje tento bod, klade tím hlavní důraz na iniciativu Boží a na přetvářející spojení s Bohem, kterým se řeholní život vyznačuje. Zasvěcení je božský čin. Bůh někoho volá, vyhrazuje si pro sebe, aby se mu odevzdal zvláštním způsobem. Zároveň dává Bůh tomu člověku milost, aby mu dovedl odpovědět úplným a svobodným dáním sebe, a tak ze své strany vyjádřit své zasvěcení. Nový vztah mezi Bohem a člověkem, který z toho vyplývá, je zcela Boží milost, Boží dar. Je to úmluva ve vzájemné lásce a věrnosti, společenství života a poslání, úmluva, která se uzavírá ke cti Boha, k radosti Bohu zasvěceného člověka a k spáse světa.

6. Ježíše samého Bůh Otec zasvětil a poslal vynikajícím způsobem (srv. Jan 10). On naplnil všechna zasvěcení Starého zákona, která byla předobrazem jeho vlastního zasvěcení. V něm, v Ježíši Kristu, je také zasvěcen nový lid Boží, který je s ním tajemně spojen. Křtem dostává každý křesťan účast na Kristově životě. Každý je v Synu posvěcen. Každý je povolán k svatosti. Každý je poslán, aby měl účast na Kristově poslání, a každému je dána schopnost, aby rostl v lásce a ve službě Pánu. Křestní milost je základní zasvěcení křesťanů, je kořenem všech ostatních zasvěcení.

7. Ježíš žil své zasvěcení jako Syn Boží: v závislosti na Otci, kterého nadevšecko miloval, a v naprosté oddanosti jeho vůli. Tyto dimenze jeho života jako Syna mají sdílet všichni křesťané. Některým však dává Bůh k dobru všech milost následovat Krista úžeji v jeho chudobě, v jeho čistotě a v jeho poslušnosti. Ti se zavazují k těmto třem evangelijním radám veřejnou profesí a církev tuto profesí přijímá.

Tato profes, která se koná kvůli následování Krista, je znamením zvláštního zasvěcení, „které má svůj hluboký kořen v křestním zasvěcení a plněji jej vyjadřuje (PC 5).

Výraz „plněji připomíná, že božská osoba Slova přijala lidskou přirozenost, a žádá od nás odpověď, jako dal Ježíš: dání sebe samého Bohu způsobem, který jen On může člověku umožnit a který je svědectvím jeho svatosti a jeho absolutna. Takové zasvěcení je dar Boží, milost, kterou On dává svobodně – komu chce.

8. Zasvěcení, které se koná profesí evangelijních rad jako definitivní odpověď Bohu a uskutečňuje se veřejným závazkem před církví, náleží k životu a svatosti církve (srv. LG 44). Církev ověřuje pravost toho daru milosti a zprostředkuje zasvěcení. Křesťané zasvěcení tímto způsobem, usilují již nyní o to, co bude v budoucím životě. Takový způsob života „lépe ukazuje všem věřícím nebeské hodnoty přítomné už na tomto světě (LG 44). Řeholníci vydávají svým stavem jasné a skvělé svědectví, že svět nemůže být přetvořen a Bohu zasvěcen bez ducha blahoslavenství. (LG 31)

9. Spojení s Kristem zasvěcením profesí evangelijních rad se může žít uprostřed světa, prací ve světě, a může se vyjadřovat prostředky světa. To je zvláštní povolání sekulárních institutů, které Pius XII. definoval jako „Zasvěcení Bohu a bližním ve světě a „prostředky světa. (Primo Feliciter, V. a II.)

Evangelijní rady samy o sobě neodlučují nutně od světa. Je to opravdu Boží dar pro církev, že zasvěcení, vykonané profesí evangelijních rad se může uskutečňovat formou života, kterou lze srovnat se skrytým působením kvasu v těstě. Křesťané zasvěcení tímto způsobem, pokračují v díle spásy tím, že svou přítomností ve světě přinášejí Kristovu lásku a posvěcují svět z nitra. Jejich životní styl a způsob jejich přítomnosti ve světě se navenek neliší od stylu a způsobu jiných křesťanů. Vydávají své svědectví ve svém obyčejném prostředí. Tato nenápadná forma svědectví vyplývá ze samé povahy jejich světského povolání a je částí způsobu, jakým má být jejich zasvěcení prožíváno (srv. PC 11).

10. To však neplatí o těch, kteří se svým zasvěcením profesí evangelijních rad stali řeholníky. Sama povaha řeholního povolání uzavírá v sobě veřejné svědectví o Kristu a církvi.

Řeholní profes se koná sliby, které církev veřejně přijímá. Pevná forma společného života v institutu, který je zřízen příslušnou církevní autoritou, představuje svazek a jednotu, jejichž vyjádřením řeholní život je. Určité odloučení od rodiny a od zaměstnání při vstupu do noviciátu mluví výrazně o absolutnosti Božího nároku na člověka. Takové odloučení je zároveň začátkem hlubšího, v Kristu obnoveného svazku s rodinou, kterou jsme opustili. To spojení bude tím silnější, čím viditelněji bude odloučení od rodiny a zaměstnání v době pro vstupující do noviciátu vyjadřovat absolutnost Božích nároků.

Dalším aspektem veřejného charakteru zasvěcení v řeholní společnosti je, že apoštolát, který řeholní osoby vykonávají, je v jistém smyslu vždycky apoštolátem společenství. Příslušnost řeholníků k řeholní společnosti je viditelná, protože se vyznačuje způsobem jednání, oděvem a životním stylem.

11. Řeholní zasvěcení se prožívá v určitém institutu podle konstitucí, které církev na základě své autority přijímá a schvaluje. To znamená, že zasvěcení se prožívá určitou formou, která vyjadřuje a prohlubuje vlastní identitu každého institutu. Tato identita pramení z působení Ducha svatého. Nazýváme ji základním charizmatem institutu. Ona vytváří určitý způsob duchovosti, života, apoštolátu a tradice (srv. MuR 11).

Při pohledu na množství řeholních rodin žasneme nad velkou rozmanitostí charizmat založení. Koncil zdůrazňuje potřebu podporovat tyto rozmanité Boží dary (srv. PC 2b). Určují podstatu, ducha, účel a charakter, které tvoří duchovní dědictví každého institutu a jsou základními prvky pro vědomí identity, které je podstatným prvkem věrnosti každého člena řeholní rodiny (srv. ET 51).

12. Pro apoštolátní instituty má zasvěcení v řeholním stavu ještě další aspekt: vlastní, konkrétní účast na Kristově poslání. Perfectae caritatis připomíná, že vlastní podstata těchto institutů vyžaduje „apoštolátní a dobročinnou činnost (PC 8). Svým zasvěcením se členové dávají Bohu a jsou ochotní nechat se poslat do služby. Jejich povoláním je aktivní hlásání Radostné zvěsti „vlastním dílem lásky, které jim svěřila církev, aby je vykonávali jejím jménem (srv. PC 8). Proto apoštolátní činnost těchto institutů není jen pouhým lidským úsilím konat dobro, ale „úkonem hluboce církevním (EN 60). Je zakořeněna ve spojení s Kristem, kterého poslal Otec, aby vykonal jeho dílo. Je výrazem zasvěcení Bohu, který posílá řeholní osoby, aby sloužily Kristu v jeho údech konkrétní formou (srv. EN 69), jak to odpovídá charizmatu institutu (srv. MuR 15). „Celý řeholní život jejich členů má být prostoupen apoštolátním duchem a naopak veškerá apoštolátní činnost má být ztvárňována duchem řeholním. (PC 8)

#II. CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

#

#1. Zasvěcení veřejnými sliby.

#13. Pro řeholní osoby je vlastní, i když to není vyhrazeno jen jim, že se zavazují k evangelijním radám sliby, které církev přijímá. Sliby jsou odpovědí na milost, s kterou nám Bůh vyšel vstříc a která jako dar lásky, se nedá rozumově odůvodnit. Je to něco, co Bůh sám působí v osobě, kterou si vyvolil.

14. Sliby, jako odpověď na Boží milost, jsou trojnásobným vyjádřením téhož „ano k jedinečnému vztahu úplného sebedarování. Jsou úkonem, kterým je řeholní osoba „z nového a zvláštního titulu určena k Boží službě a oslavě (LG 44). Řeholními sliby řeholní osoba odevzdává svůj život službě Boží a pokládá následování Krista „za jediné potřebné a hledá „především a pouze Boha (PC 5).

K tomuto sebedarování vedou řeholníka dva důvody: předně touha osvobodit se od překážek, které by mohly člověka zdržovat od vroucí lásky a od dokonalé Bohopocty (srv. ET 7); za druhé snaha úplněji se „zasvětit službě Boží (srv. LG 44). Sliby také „představují nerozlučný svazek Krista s jeho snoubenkou církví (LG 44). Čím pevnější a trvalejší jsou tyto závazky, tím je zasvěcení řeholního křesťana dokonalejší. (srv. LG 44)

15. Řeholní sliby jsou tři zvláštní způsoby závazání se k životu, jakým žil Kristus, a to v dimenzi, která zasahuje celý život: majetek, lásku, autonomii. Každý slib zdůrazňuje vztah k Ježíši zasvěcenému a poslanému. On byl bohatý a stal se kvůli nám chudým, dal všechno, a neměl, kam by hlavu položil. Miloval nerozděleným srdcem, miloval všechny, a to až do krajnosti. Přišel, aby vyplnil vůli Otce, který ho poslal, a vyplnil ji dokonale. Utrpením se naučil, co je to poslušnost a stal se příčinou vykoupení pro všechny, kdo ho poslouchají.

16. Rozdíly řeholních institutů jsou ve způsobu, jakým jsou v nich zviditelněny tyto hodnoty, které Kristus žil. Proto každý institut musí mít ve svých konstitucích jasně a jednoznačně vyjádřen obsah slibů. Řeholní osoba se zřiká volného užívání a svobodného disponování se svým majetkem. Ve všech hmotných potřebách je závislá na institutu prostřednictvím svého zákonitěho představeného. Dary i mzdu, které dostává, dává do společného vlastnictví komunity, přijímá jednoduchý životní styl a přispívá k němu.

Zavazuje se žít v čistotě, a to z nového důvodu, v zasvěceném celibátě pro království Boží. To vyžaduje způsob života, který má být přesvědčivým a věrohodným svědectvím o závazku v úplné čistotě. To vyžaduje také odříkat si každé chování, osobní vztahy a možnosti užívání volného času, které jsou neslučitelné se slibem čistoty.

Řeholní osoba se zavazuje poslouchat pokyny svých zákonitých představených podle konstitucí institutu. Mocí slibu poslušnosti je povinna také zvláštní poslušností Svatému otci. K členství v určitém institutu, které vyplývá ze slibů, náleží též povinnost vést společný život ve společenství s bratry a sestrami komunity. Řeholní osoba se rovněž zavazuje žít ve věrnosti k podstatě, účelu, duchu a charakteru institutu, jak jsou vyjádřeny v konstitucích, ve vlastním právu a ve zdravé tradici. Musí také mít vůli a ochotu vzít na sebe život radikálního a neustálého obrácení, jak to žádá evangelium a jak to určuje obsah každého slibu.

17. Zasvěcení profesí evangelijních rad v řeholním životě vede nutně ke způsobu života, který má společenský dopad. Účelem slibů sice není nějaký protest proti lidské společnosti, ale není pochyby, že život podle slibů je vždycky svědectvím pro hodnoty, které jsou výzvou jak pro lidskou společnost, tak pro řeholní osoby samy. Řeholní chudoba, čistota a poslušnost mohou mocně a jasně mluvit k dnešnímu světu, který tak trpí konzumismem, diskriminací, erotismem, nenávistí, násilím a útlakem. (srv. RPU 15)

#2. Jednota ve společenství#.

18. Zasvěcením v řeholním stavu vzniká zvláštní vzájemné spojení mezi řeholní osobou a Bohem a v Něm i se všemi členy téhož institutu. Společná tradice, společná práce, dobře uvážené struktury, společný majetek, táž životní pravidla a zvláštní duchovní zaměření, to všechno může pomáhat k vytváření a upevňování jednoty. Ale základem a nosným pilířem jednoty je spojení v Kristu, které je dáno charizmatem založení. Tato jednota je zakořeněna v zasvěcení v řeholním stavu jako takovém. Její duší je duch evangelia, je živena modlitbou, vyznačuje se velkodušným umrtvováním a charakterizuje ji radost a naděje, které tryskají z plodnosti kříže. (srv. ET 41)

19. Jednota v Kristu se u řeholních osob projevuje trvalým a viditelným způsobem života ve společenství. Život ve společenství je pro zasvěcení v řeholním stavu tak důležitý, že každá řeholní osoba v důsledku své profese je k němu zavázána, nezávisle na své apoštolátní činnosti. Normálně musí řeholní osoba žít pod autoritou místního představeného v komunitě institutu, ke kterému náleží.

Obyčejně náleží k životu ve společenství také každodenní společný život podle zvláštních struktur a ustanovení, jak to stanoví konstituce. Společná účast při modlitbě, práci, jídle a zotavení, duch společenství, „přátelské vztahy, bratrská spolupráce na témž apoštolátně a stejným způsobem i vzájemná pomoc ve společenství života, které jsme si zvolili, abychom mohli Kristu lépe sloužit, to všechno jsou cenné faktory pro naši každodenní cestu (ET 39).

Komunita, která je shromážděna ve jménu Pána jako pravá rodina, těší se z jeho přítomnosti (srv. Mt 18,25) láskou Boží, která je v nás vlita skrze Ducha svatého (srv. Řím 5,5). Jednota řeholní rodiny je znamením druhého příchodu Kristova a je pramenem velké apoštolské síly (srv. PC 15). V komunitě se může Bohu zasvěcený život rozvíjet v příznivých podmínkách (srv. ET 38), a také je zajištěna stálá formace členů. Schopnost žít společný život s jeho radostmi a omezeními je vlastnost podstatná pro povolání do určitého řeholního institutu. Proto také je rozhodujícím měřítkem pro posouzení schopnosti žadatele.

20. Řeholní komunita, v níž je řeholní život na prvním místě prožíván, musí být tak ustavena, aby hodnoty řeholního života jasně vyjadřovala.

Středem komunity je slavení Eucharistie, kterého se mají členové komunity pokud možno denně účastnit. Je to také věcí cti každé komunity, aby měla kapli, kde se může slavit eucharistická oběť a kde může být Nejsvětější svátost uchovávána (srv. ET 49). Společný život je podporován dobami každodenní společné modlitby, která se zakládá na slově Božím a koná se ve spojení s modlitbou církve, jak je nám to doporučeno především v liturgii hodin. To platí také o rytmu pevně

stanovených dob intenzivnější modlitby týdně, měsíčně a o výročních exerciciích. K řeholnímu životu patří také častější přijímání svátosti smíření. Kromě zvláštního zřetele na Boží odpuštění a oživení lásky v jednotlivých členech, tato svátost také buduje komunitu zvláštním zprostředkováním spásy skrze církev. Podle pravidel institutu je kromě toho ještě vyhrazen čas každodenní osobní modlitbě a duchovnímu čtení. Každý institut má také možnosti prohlubovat zbožná cvičení jemu vlastní, především úctu k Panně Marii, Matce Boží.

Členové institutu jsou seznamováni s potřebami celého institutu a zachovávají v modlitbě milující vzpomínku těm, kteří byli nebeským Otcem z tohoto světa odvoláni.

Všichni členové komunity mají odpovědnost, aby tyto duchovní hodnoty společného života podporovali a zajišťovali vhodným životním řádem. Zvláštním způsobem jsou však tím povinni a za to odpovědní místní představení. (srv. ET 26)

21. Styl společného života jako takový je závislý na způsobu apoštolátu, za který jsou členové odpovědni, a na kultuře společnosti, v níž tuto odpovědnost vykonávají. Podle způsobu apoštolátu se řídí počet členů komunity a její ubytování, její zvláštní potřeby a životní úroveň.

Ale ať už je způsob apoštolátu komunity jakýkoli, vždycky se má komunita snažit, aby žila prostě podle norem stanovených na úrovni institutu a provincie. Tyto normy se mohou přizpůsobit potřebám příslušné komunity. Do způsobu života má být zabudována askeze, která patří k řeholnímu zasvěcení. Komunita se má starat v rámci svých finančních možností o potřeby svých členů. Přitom si má být vždycky vědoma své odpovědnosti vůči celému institutu a vůči chudým.

22. Vzhledem k rozhodujícímu významu společného života si musíme být vědomi, že jeho úroveň bývá ovlivňována pozitivně nebo negativně dvěma činiteli: růzností členů a růzností činností. Sv. Pavel o tom mluví v obraze Kristova Těla, koncil v obraze putujícího lidu Božího. V obou případech se hledí na různost jako na rozmanitost darů, které mají obohacovat jednu skutečnost. Obnova jednoty je proto měřítkem jak pro přijímání nových členů do institutu, tak pro převzetí nových úkolů (srv. MuR 12).

Praktická otázka tedy zní: Působí Boží dary v této osobě nebo v tomto projektu nebo v této skupině ve prospěch jednoty a prohlubují vzájemné spojení? Jestliže ano, může se s nimi souhlasit, mohou být přijaty. Jestli ne, pak nejsou pro tento institut vhodné, i kdyby ty dary samy o sobě byly sebelepší nebo kdyby se některým členům zdály žádoucí. Je to chyba, když se chce všechno přikrývat charizmatem zakladatelů. Dar, který by některého člena prakticky odděloval od jednoty s komunitou, nemůže být oprávněně podporován. Rovněž není moudré trpět silně diverzní iniciativy, které nemají pevný základ v samém institutu.

Různost bez rozštěpení a jednota bez uniformity jsou bohatstvím a požadavkem, kterým podporují růst ve společenství modlitby, vzrůst radosti a služby jako svědectví o Kristově skutečnosti.

Představení a ti, kteří jsou odpovědni za výchovu, mají zvláštní povinnost zajistit, aby různost, která vede k rozštěpení, nebyla nějak zaměňována s pravou hodnotou rozmanitosti.

#3. Evangelijní poslání.

#23. Když si Bůh některého člověka zasvěcuje, dává mu zvláštní milost k uskutečňování jeho láskyplných záměrů smíření a vykoupení lidského pokolení. On si toho člověka nejen vyvolí, oddělí - vyhradí pro sebe a zasvětil, ale přibírá si ho také k svému božskému dílu. Zasvěcení přináší s sebou nevyhnutelně i poslání.

To jsou dvě dimenze jediné skutečnosti. Bůh zasvěcený a poslaný, aby přinesl lidem spásu. A byl zcela Otcovi oddán v klanění, v lásce a v dání sebe a právě tak byl oddán Otcovu dílu: vykoupení světa.

24. Řeholníci na základě svého zvláštního zasvěcení jsou nutně a hluboce zavázáni plnit Kristovo poslání. Jako on jsou i oni povoláni pro druhé: v lásce mají být zcela oddáni Otcovi a v důsledku této skutečnosti rovněž dokonale oddáni Kristově vykupitelské službě bratřím a sestrám. To platí pro řeholní život ve všech jeho formách.

Život klauzurovaných, kontemplativních řeholních osob má svou vlastní, skrytou apoštolskou plodnost (srv. PC 7) a hlásá všem, že Bůh je a že Bůh je láska. Řeholníci, zasvěcení apoštolátu, pokračují v naší době v Kristově díle, jak On „hlásá zástupům Boží království, jak uzdravuje nemocné a trpící, obrací hříšníky k lepšímu životu, žehná dětem a všem prokazuje dobro, a přitom vždy poslouchá Otce, který ho poslal (LG 46).

Účast řeholníků v Kristově vykupitelském díle záleží v konkrétních službách, kterými církev pověřuje určitý institut, když schvaluje jeho konstituce. Aprobací se potvrzuje, že druh převzatých služeb souhlasí s evangeliem, s církví i s řeholní společností. Ona také stanoví určité hranice, protože důsledky, které vyplývají ze zasvěcení v určitém institutu, je poslání řeholních osob jednak posilněno, jednak také omezeno. Kromě toho podstata apoštolátu řeholníků také určuje, jak se má to poslání plnit: v hlubokém spojení s Pánem a s velkou vnímavostí pro znamení doby. To činí řeholníka schopným „předávat poselství o vtěleném Slově Božím řečí, které bude moci svět rozumět (ET 9).

25. Ať už jsou služby, kterými se Boží slovo hlásá, jakékoli, poslání je vždycky přijímáno jako odpovědnost společenství.

Církev svěřuje institutu jako celku ten podíl v Kristově poslání, který náleží k podstatě toho institutu a který je vyjádřen díly, inspirovanými charizmatem založení. To společné poslání neznámá, že všichni členové institutu dělají totéž, ani že dary a schopnosti jednotlivých nejsou respektovány. Znamená to spíše, že činnost všech členů má přímý vztah k společnému apoštolátu, který církev uznala jako konkrétní výraz účelu některého institutu.

Tento společný a stálý apoštolát náleží ke zdravé tradici institutu. Souvisí tak úzce s identitou, že nemůže být změněn, aniž by se uškodilo podstatě samého institutu. Má-li se rozhodnout pravost nových úkolů, je zkušebním kamenem okolnost, zdali ty úkoly budou prováděny skupinou nebo jednotlivci. Vyšší představení mají zvláštní odpovědnost za to, aby se zachoval společný apoštolát. Musejí bdít nad tím, aby institut zůstal věrný svému převzatému poslání v církvi a zároveň aby byl otevřený pro nové způsoby, jak je uskutečňovat. Činnost potřebuje obnovu a novou mízu. To se však může dít vždycky s věrností apoštolátu, který církev schválila, a ve spolupráci s oprávněnou církevní autoritou. Ta obnova musí být charakterizována čtverou velkou věrností, kterou podtrhuje dokument „Řeholní křesťané a lidský pokrok :

- „věrnost člověku naší doby,
- „věrnost Kristu a evangeliu,
- „věrnost církvi a jejímu poslání ve světě,
- „věrnost řeholnímu životu a charizmatu vlastního institutu.

(RPU 13)

26. Každý řeholník nachází svou osobní apoštolskou činnost v rámci církevního poslání institutu. V zásadě je to dílo evangelizace: snaží se pomáhat v církvi podle poslání institutu „nést radostnou zvěst do všech lidských oborů a lidstvo samo přetvořovat z nitra. (EN 18, RPU úvod)

V praxi to bude činnost, která je vykonávána v souhlase s účelem institutu obyčejně bratřími nebo sestrami téže řeholní rodiny. V případě jednotlivých kněžských nebo misijních institutů může se někdy vyžadovat pracovní výkon jednotlivce. V případě, že jde o jiný institut, je takové pracovní zapojení jednotlivce možné s dovolením představeného, aby se pomohlo na nějakou určitou dobu nějaké mimořádné potřebě.

Na konci života zbude pro mnohé jen apoštolát modlitby a utrpení. Ale v každém období života je vždycky apoštolát každého řeholníka apoštolátem člena institutu, ve spojení s církevním posláním, které jeho institut dostal. Taková činnost vyplývá z řeholní poslušnosti (srv. PC 8,10). Tím se řeholní apoštolát podstatně liší od činnosti, která je charakteristická pro laiky (srv. RPU 22; AA 2,7,13,25).

Právě poslušností v rámci svých církevních a komunitních způsobů evangelizační činnosti projevují řeholní osoby jeden z nejdůležitějších rozměrů svého života. Jsou opravdu apoštolští, ne proto, že vykonávají „apoštolát , ale protože žijí tak, jak žili apoštolové#: Následují Krista podle nauky Písma ve společenství a slouží církvi Kristem založené.

27. Není pochyby, že dnes stojí apoštolské instituty v mnohých krajích světa před obtížnými a delikátními otázkami vzhledem k apoštolátu. Pokles počtu členů, zvyšující se věkový průměr, společenský tlak současných proudů, to všechno přichází zároveň s uvědoměním vzrůstajících potřeb, s individuálnějším pohledem na rozvoj osobnosti a s ostřejším uvědoměním si problémů spravedlnosti, pokoje a lidského pokroku.

Tu vzniká pokušení chtít dělat všechno. Je také nebezpečí opouštět díla, která jsou stálým a autentickým vyjádřením charizmatu institutu, a podnikat jiná, která zdánlivě bezprostředněji odpovídají sociálním potřebám, ale která jsou méně výrazně v linii identity institutu.

Třetím nebezpečím je rozptylovat síly institutu do různých krátkodobých činností, které jen mlhavě souvisí s charizmatem založení. Ve všech těchto případech se následky nepocítují hned, ale lze předvídat, že utrpí jednota a identita institutu, a to znamená ztrátu pro církve i pro její poslání.

#4. Modlitba#

28. Řeholní život nemůže obstát bez života hluboké osobní, komunitní a liturgické modlitby. Řeholník, který vzal na sebe život dokonalého sebedarování, potřebuje živé, osobní poznání vzkříšeného Pána. Musí ho poznat jako někoho, s kým je osobně spojen: „A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. (Jan 17,3)

Poznání vírou vede k lásce: „Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí, a tak docházíte cíle víry, spasení duší. (1Petr 1,8-9)

Radost z lásky a z poznání se může zrodit mnoha způsoby, ale nakonec hlavně tím nepostradatelným osobním a společným setkáním s Bohem v modlitbě. Zde zakouší řeholní osoba zaměření srdce na Boha

(DC 1), kterým se sjednocuje život a poslání v jednotu.

29. Pro Ježíše byla modlitba vlastním, vyhrazeným úkonem, který zabíral v jeho životě velké a podstatné místo. Právě tak i řeholní osoba potřebuje modlitbu, aby prohloubila své spojení s Bohem (srv. Lk 6,12-13).

Jako Ježíš, tak i řeholníci potřebují vnitřní postoj modlitby, život modlitby, mají-li si získat ten kontemplativní pohled na věci, kterým vírou objevují Boha ve všech, i v obyčejných událostech života (srv. DC 1). To je ta kontemplativní dimenze, kterou církve i svět právem od řeholních osob očekává pro jejich zasvěcení. Tato kontemplativní dimenze má být posilována delšími dobami, které jsou věnovány výhradně klanění Otci a jeho lásce a mlčenlivému naslouchání jemu. Proto Pavel VI. zdůrazňuje: „Věrnost každodenní modlitbě je pro každého z vás prvořadou nutností. Modlitbě musí být ve vašich konstitucích a ve vašem životě vyhrazeno první místo. (ET 45)

30. Slovy „ve vašich konstitucích“ Pavel VI. připomíná, že pro řeholníky není modlitba jen osobním, milujícím obrácením se k Bohu, ale je také společnou odpovědí klanění, přimluvy, chvály a díkučinění, která musí být zajištěna pevnou formou (srv. ET 43). To se nesmí ponechat náhodě. Jsou potřebné konkrétní předpisy na úrovni institutu, provincie i jednotlivých komunit, má-li se v řeholním životě modlitba prohlubovat a rozvíjet osobně i ve společenství. Vždyť nakonec řeholníci jsou jen modlitbou schopni odpovídat svému zasvěcení.

Modlitba ve společenství má důležitou roli, protože poskytuje potřebnou duchovní oporu. Každý řeholník má právo na pomoc, které se mu dostává z přítomnosti a dobrého příkladu ostatních členů komunity při modlitbě. Každý má výsadu a povinnost s ostatními se modlit, mít s nimi účast na liturgii, která je sjednocujícím středem jejich života. Tato vzájemná pomoc posiluje snahu o život ve spojení s Bohem, ke kterému jsou řeholníci povoláni. „Lidé vycítí, že ve vás působí Někdo druhý. Vždyť natolik, nakolik žijete svou oddanost Bohu, natolik sdílíte druhým něco z Něho. A konečně, po Něm touží lidské srdce. (Jan Pavel II. v Altöttingu)

#5. Askeze#

31. Nutným předpokladem pro modlitbu je ukázněnost a mlčení. Ony připomínají, že zasvěcení, které řeholníci vykonali řeholními sliby, vyžaduje určitou životní askezi, „která má nároky na celého člověka“ (ET 46). Krista vedla odpověď chudoby, lásky a poslušnosti do samoty pouště, bolestnému snášení odporu a až k opuštěnosti Kříže. Zasvěcení řeholních osob ústí také do této jeho cesty. Život řeholníka by nebyl odrazem Kristova zasvěcení, kdyby neobsahoval prvek zřikání se sebe.

Řeholní život je ustavičným, veřejným a viditelným výrazem křesťanského obrácení. Vyžaduje všechno opustit, vzít svůj kříž a následovat Krista po celý život. To vyžaduje askezi, která je nutná, aby člověk dovedl žít chudobně v duchu i ve skutečnosti, aby miloval tak, jak miluje Ježíš a aby kvůli Bohu podřizoval svou vůli vůli druhého, který, i když sám nedokonalý, zastupuje Krista. To všechno vyžaduje opravdové dání sebe, bez kterého není možný dobrý komunitní život ani plodné plnění poslání.

Ježíšův výrok, že obilné zrno musí padnout do země a umřít, aby přineslo plody, se zvláštním způsobem vztahuje na řeholní osoby kvůli jejich profesi. Je pravda, že dnešní životní okolnosti ukládají mnoho pokání, které je také třeba přijmout. Ale jestli řeholníci nedají ve svém životě místo „radostné, dobře uvážené

přísnosti (ET 30) a dobrovolným skutkům odříkání, vydávají se nebezpečí, že ztratí duchovní svobodu, která je pro život podle evangelijních rad nutná. Bez té přísnosti a tohoto odříkání je ohroženo samo zasvěcení. Proto bez askeze není možné vydávat veřejné svědectví o Kristu, který byl chudý, čistý a poslušný. Když se řeholní osoby veřejnými sliby zavazují k evangelijním radám, zavazují se také činit všecko, aby to, co slíbili, prohlubovali a podporovali. To znamená svobodně zvolit kříž, aby jim byl „důkazem největší lásky, jak jím byl u Ježíše (ET 29).

#6. Veřejné svědectví.

#32. Řeholní život je svou povahou svědectvím, které má jasně osvědčovat prvenství Boží lásky, a to v síle, která je od Ducha svatého (srv. ET 1). Ježíš sám to učinil v nejvyšším stupni, když „v moci Ducha (Lk 4,14) vydal Otcí svědectví svým životem, smrtí a vzkříšením. A zůstal na věky věrným svědkem. On také v síle téhož Ducha vyslal své apoštoly, aby byli jeho svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku i Samařsku až do končin země (srv. Sk 1,8). Obsahem jejich svědectví bylo vždy totéž: „Co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme: Slovo života (1Jan 1,1): „...Duchem svatým byl ve svém zmrtvýchvstání uveden do moci Božího Syna, evangelia o Ježíši Kristu, našem Pánu. (Řím 1,4)

33. Také řeholní osoby jsou svým časem povolány, aby vydávaly svědectví o podobném, hlubokém, osobním zakoušení Krista a aby se s druhými sdílely o víru, naději, lásku a radost, které tato zkušenost dává. Jejich stálá osobní obnova života má být pramenem nového vzrůstu institutu, ke kterému náležejí. Ať pamatují na slova papeže Jana Pavla II.: „#Nejcennějším není to, co řeholní osoby dělají, ale to, čím jako Pánu zasvěcené osoby jsou# (poselství ke shromáždění CRIS, březen 1980). Nejen v činnosti, v níž bezprostředně hlásají radostnou zvěst, ale ještě silněji způsobem svého života mají být hlasem, kterým s důvěrou a přesvědčením ujišťují: Viděli jsme Pána. On vstal z mrtvých. My jsme slyšeli jeho slovo.

34. Celistvost řeholního zasvěcení vyžaduje, aby svědectví evangelia bylo dáváno veřejně, celým životem. Hodnoty, vnitřní postoje a životní styl silně svědčí o tom, které místo má Kristus v životě řeholníka. Viditelnost svědectví vyžaduje zřeknutí se pohodlí a příjemností, které jinak samy o sobě by byly oprávněné, vyžaduje zdrženlivost vzhledem k určitým formám zotavení a zábavy (srv. ES 1, §2, ChD 33-35).

Aby toto veřejné svědectví bylo zajištěno, přijímají řeholní osoby rády takový způsob života, který si svobodně neurčují samy, ale který je pro ně stanoven. Nosí řeholní oděv, kterým se rozlišují jako Bohu zasvěcené osoby. Žijí v domech, které jsou institutem zřízeny podle církevního vlastního práva. Různé záležitosti, jako cesty a společenské styky, musejí být v souladu s duchem a povahou institutu a s řeholní poslušností. Tato opatření sama o sobě sice nezajišťují žádoucí veřejné svědectví radosti, naděje a lásky Ježíše Krista, ale poskytnou k tomu potřebné prostředky. Je jisté, že bez nich duchovní svědectví není možné.

35. Také způsob práce je pro veřejné svědectví důležitý. Co řeholní osoba dělá a jak to dělá, to by mělo hlásat Krista právě tím, že řeholník v tom nehledá ani vlastní uspokojení ani sebeuplatnění - tedy dělá to v duchu chudoby. Nemít moc rozhodovat, to je v dnešní době jednou z hlavních forem chudoby. Řeholník je ochoten tuto formu chudoby vzít na sebe velkodušnou poslušností. Tak se zvláštním způsobem sjednocuje s chudými a bezmocnými, jako Kristus při svém utrpení. Takový člověk ví, co to znamená být chudý před Bohem, milovat, jak miluje Ježíš a spolupracovat na Božích plánech za podmínky, které klade Bůh. Takový řeholník věren svému zasvěcení zachovává věrně směrnice svého institutu, které tyto vnitřní postoje podporují.

36. Pro pravé svědectví je právě tak podstatná věrnost apoštolátu, který byl vlastní řeholní společnosti svěřen. Jestliže se řeholník individuálně věnuje potřebám, s kterými má soucit, ale činí to na úkor činnosti, která je jeho institutu svěřena, může to být jen na škodu. Jsou však způsoby života a práce, které jsou v naší přítomné situaci jasným svědectvím pro Krista. Jednou z nejúčinnějších možností řeholníků podporovat v dnešním světě Kristovu spravedlnost, je stálé prověřování užívání majetku a způsobu jejich společenských vztahů (srv. RPU 4c). Další formou svědectví řeholních osob je, být hlasem těch, kteří nemohou sami za sebe mluvit, ovšem pokud se to dělá ve

shodě se směrnicemi místní církve a s předpisy konstitucí institutu. Drama uprchlíků, těch, kdo jsou pronásledováni pro své politické nebo náboženské přesvědčení (srv. EN 39), těch, kterým se odpírá právo se narodit nebo žít, drama bezprávného omezování lidské svobody, nedostatku sociální péče, což ještě stupňuje utrpení starých lidí, nemocných a těch, kteří jsou vyloučeni z lidské společnosti, to všecko je pokračováním utrpení Kristova v dnešní době a je to zvláštní výzvou k apoštolátu řeholních osob (srv. RPU 4d).

37. Odpověď bude různá podle poslání, tradice a identity každého institutu. Někteří si budou muset vyžádat schválení nových úkolů v církvi. V některých případech budou možná schváleny nové instituty, které se budou věnovat těmto určitým potřebám. Většinou se však použije tradičních děl, které se tvořivě přizpůsobí, aby se vyhovělo novým požadavkům a aby tak byly jasným svědectvím pro Krista včera, dnes i vždycky. Svědectví řeholníků, kteří věrni církvi a tradicím svého institutu odvážně bojují na obranu lidských práv a za příchod Božího království v sociálním řádu, může být účinnou ozvěnou evangelia a hlasem církve (srv. RPU 3). Bude jím potud, pokud bude veřejně hlásat lidem dnešní doby přetvořující moc Kristovu v církvi a životní sílu charizmatu institutu. Konečně i vytrvalost řeholníků, která je právě darem smlouvy s Bohem, je mlčenlivým, ale výmluvným svědectvím o věrnosti Bohu, jehož láska nemá hranic.

#7. Vztah k církvi#

38. Řeholní život má své vlastní místo v božské a hierarchické struktuře církve. Není nějakým středním stavem mezi stavem kněžským a stavem laiků, ale vychází z obou jako zvláštní dar pro celou církev (srv. LG 43, MuR 10). Řeholní život má zcela zvláštním způsobem účast na svátostném charakteru Božího lidu. Je součástí církve jednak jako tajemství a jednak jako sociální skutečnost; bez těchto dvou aspektů nemůže existovat. Řeholní život je skutečně vnějším a sociálním znamením Božího působení, které se vztahuje na celý život, a tak, díky zprostředkování církve, je znamením k dobru celého tajemného těla.

39. II. vatikánský koncil podtrhuje tuto dvojí skutečnost, když zdůrazňuje svátostný charakter církve: Ona je nutně tajemstvím, je neviditelné, božské společenství v novém životě ducha, a právě tak nutně je viditelnou, sociální skutečností, lidským společenstvím pod jednou hlavou, pod zástupcem Krista. Jako tajemství je církev novým stvořením, které je ožívováno Duchem svatým a je sjednoceno v Kristu, aby s důvěrou mohlo přistoupit k Otcovu trůnu milosti (srv. Žid 54,16). Jako sociální skutečnost předpokládá historickou iniciativu Ježíše Krista, jeho velikonoční návrat k Otci, jeho objektivní autoritu jako hlavy církve, kterou založil, předpokládá také hierarchický charakter církve, který z té autority vyplývá. Z jeho ustanovení totiž jsou zde zřízeny různé služby k dobru celého tajemného těla (srv. LG 18; MuR 1-5). Tyto dva aspekty „viditelný společenský organismus a neviditelná přítomnost Boží, jsou navzájem úzce spojeny (Mur 3) a propůjčují církvi její zvláštní svátostný charakter, na jehož základě je „pro všechny společně a pro každého zvlášť viditelnou svátostí této spásné jednoty (LG 9). Církev je zároveň podmětem i předmětem víry. Ona přesahuje podstatně všechny rozměry čistě sociálního způsobu uvažování, i když své lidské struktury obnovuje ve světle dějinného vývoje a kulturních změn. Podle své podstaty je zároveň „všeobecnou svátostí spásy (LG 48), viditelným znamením Božího tajemství a hierarchickou skutečností. Je konkrétním Božím zřízením, kterým se toto znamení osvědčuje jako pravé a může se stát účinným.

40. Řeholní život obsahuje oba tyto aspekty. Zakladatelé i zakladatelky duchovních institutů žádají hierarchickou církev, aby veřejně potvrdila pravost Božího daru, na němž závisí existence jejich institutů. Tímto způsobem vydávají zakladatelé a ti, kteří je následují, svědectví o tajemství církve, protože každý institut existuje pro výstavbu těla Kristova v jednotě různých funkcí a služeb.

41. Řeholní instituty od svého vzniku závisí jedinečným způsobem na hierarchii. Biskupové ve společenství s nástupcem sv. Petra tvoří kolegium, které jako celek hlásá a zastává ve svátosti církve funkci Krista, hlavy. Oni mají nejen pastorační úkol podporovat život Kristův ve věřících, ale také mají povinnost zkoumat pravost darů a způsobností. Oni mají odpovědnost za koordinování sil církve, a tak mají řídit celý Boží lid, aby žil ve světě jako znamení a nástroj spásy. Mají tedy zvláštním způsobem službu rozeznávání toho, co se týká různých darů a iniciativy Božího lidu. Zvlášť bohatým a významným příkladem takových mnohonásobných Božích darů je každý duchovní institut. Instituty, pokud jde o uznání pravosti jejich základního charizmatu, jsou podřízeny hierarchii, která je Bohem pověřena touto službou.

42. Tato závislost neplatí jen pro první uznání institutu, ale také pro jeho další vývoj. Služba církve se neomezuje jen na to, aby pomáhala institutu k jeho existenci. Ona ho provází, vede, povzbuzuje a nabádá k věrnosti k jeho základu milosti, protože to je živá část jejího vlastního života a jejího vlastního rozvoje. Sliby, složené v některém institutu přijímá jako řeholní sliby s církevněprávními důsledky a zprostředkuje zasvěcení, které uskutečňuje sám Bůh. Dává každému institutu veřejný podíl na svém vlastním poslání, a to konkrétně a pro celé společenství. V souhlase se svým všeobecným právem a s konstitucemi, které jsou od ní schváleny, propůjčuje každému institutu duchovní autoritu, která je potřebná pro život ve slibu poslušnosti. Zkrátka řečeno, církev tím, že tyto zvláštní formy Bohu zasvěceného života schvaluje a podpruje, neustává zvláštním způsobem zprostředkovávat posvěcující Boží působení.

43. Tento stálý vztah mezi řeholními osobami a církví se v každodenním životě uskutečňuje ponejvíce na diecézní a místní úrovni. Dokument *Mutuae relationes* je věnován tomuto tématu z perspektivy dneška. Zde stačí, když řekneme, že život a poslání Božího lidu tvoří jednotu. Jsou všemi podporováni podle specifických úkolů a jejich funkcí. Jedinečná služba, kterou řeholní osoby prokazují životu a poslání Božího lidu, záleží ve výlučném a veřejném charakteru jejich křesťanského života, ke kterému se zavazují sliby a kterým žijí podle svého základního charizmatu uznaného církví.

#8. Formace#

44. Duchovní formace podporuje vzrůst Bohu zasvěceného života od prvních začátků, když totiž někdo poprvé projevil vážný zájem o vstup do tohoto života, až do jeho dovršení a konečného setkání s Pánem při smrti. Řeholník žije zvláštním způsobem života. Život sám v sobě je ve stálém vývoji, nezastavuje se. Řeholník také není povolán a zasvěcen jednou provždy. Povolání Bohem a zasvěcení, které to povolání způsobilo, pokračuje po celý život, může růst a prohlubovat se způsobem, který daleko přesahuje naše chápání. Dvě hlavní hlediska formace jsou: vyzkoušení schopnosti pro život, který by ten růst podle duchovního dědictví a podmínek daného institutu podporoval, a dále sledování, jak ten život osobně rozvíjí v každém jednotlivém členu společenství.

45. Formace každého řeholníka záleží v tom, aby se víc a více stával učedníkem Kristovým, aby rostl ve spojení s Ním a aby se mu stával podobným. Jde tedy o to, víc a více přijímat Ježíšovo smýšlení, mít stále větší účast v jeho sebedání Otci a v jeho bratrské službě lidské rodině, a to všecko v souladu s charizmatem založení, které členům toho institutu vykládá evangelium. Takový proces vyžaduje opravdové obrácení. „Obléci Krista (srv. Řím 13,14; Gal 3,27; Ef 4,24) žádá odložit všecko sobectví a falešnou sebelásku (srv. Ef 4,22-24; Kol 3, 9-10). „Nechat se vést Duchem znamená zříkat se „žádostí těla (Ga 5,16). Řeholník slibuje snažit se obléci Krista s jeho chudobou, s jeho láskou a s jeho poslušností, a toto učinit podstatným obsahem svého života. Tato snaha nepřestává, stále se zdokonaluje. Zasahuje nejen duchovní hodnoty, ale i ty, které na psychologické, kulturní a sociální úrovni přispívají k plné zralosti lidské osobnosti. Řeholník dorůstá ve vlastním životním stavu k plnosti Kristově. Tím se uskutečňuje, co říká *Lumen gentium*: „I když slib evangelijních rad vyžaduje vzdání se nepochybně cenných hodnot, přesto není na překážku rozvoji lidské osobnosti, nýbrž svou povahou jí velice prospívá. (LG 46)

46. Stálé přetvořování se v Krista se děje postupně podle charizmatu a podmínek institutu, do něhož řeholník patří. Každý institut má svého vlastního ducha a svůj charakter, svůj vlastní cíl a svou vlastní tradici. V souladu s nimi rostou řeholní osoby ve svém spojení s Kristem. Pro apoštolské instituty obsahuje formace kromě toho výchovu a stálé další vzdělávání členů pro specifická díla institutu, a to nejen po odborné stránce, ale hlavně, aby byli „živými svědky lásky bez hranic a svědky našeho Pána Ježíše Krista (ET 53). Bude-li se každý člen řádu cítit odpovědným, nezpůsobí formace jen osobní vzrůst, ale bude požehnáním pro komunitu a pramenem plodné apoštolské síly.

47. Protože iniciativa pro zasvěcení v řeholním stavu záleží na Božím volání, plyne z toho, že Bůh sám, který působí skrze Ducha Ježíše Krista, je prvním a nejdůležitějším činitelem ve formaci řeholních osob. Působí svým slovem a svátostmi, liturgickou modlitbou, skrze učitelský úřad církve a bezprostředně skrze ty, kteří jsou poslušností povoláni, aby zvláštním způsobem pomáhali při formaci svých bratří a sester. Člen řeholní společnosti přijímá jako odpověď na Boží milost a vedení s láskou odpovědnost za svou osobní formaci a za svůj vzrůst a rád schvaluje důsledky své odpovědi, které jsou pro každého jedinečné a

nepředvídatelné. Ale vzhledem k té odpovědi není řeholník ponechán sám sobě. Pokud jde o duchovní vedení, řídí se duchovní instituty tradicí starých Otců pouště a všech velkých zakladatelů řádů. Každý institut pověřuje zvláště kvalifikované členy, aby svým bratřím a sestram na tomto úseku pomáhali. Jejich úkol je různý podle toho, jak daleko který řeholník je, ale jejich hlavní odpovědností je: snažit se poznat působení Boží v řeholníkovi, provázet ho na cestě, kterou ho Bůh vede, posilovat jeho život zdravou naukou a praxí modlitby a zvláště na prvních stupních vyhodnocovat dosud vykonanou cestu. Novicmistr a ten, kdo je odpovědný za řeholníky s dočasnými sliby (magistr juniorů) mají úkol dále zkoušet zdali mladí členové mají povolání a schopnost skládat první a věčnou profes. Celá formace na všech stupních se má konat ve společenství. Komunita, která je proniknuta duchem modlitby a velkodušné oddanosti, která je sjednocena v Kristu a společně se účastní na svém poslání, ta je příznivým prostředím pro formaci. Taková komunita bude věrná tradicím a konstitucím institutu a je opravdu nezbytná v celku institutu, v církvi i ve společnosti, které slouží. Bude podporovat své členy a po celý život jim bude držet před očima ve víře cíl a hodnoty jejich zasvěcení.

48. Formace nemůže být vykonána jednou provždy. Když se díváme celkově na tu cestu od první až do poslední odpovědi, můžeme říci, že má pět období: pre-noviciát, v němž má být pravost povolání zjištěna, jak jen je to možné; noviciát, který uvádí do nového způsobu života; první profes a období zrání před doživotní profesí; věčná profes a stálá další formace ve zralých letech; konečně večer života, ať se už projevuje jakkoli, jako příprava na konečné setkání s Pánem. Každé z těchto období má svůj vlastní účel, svou vlastní náplň a své zvláštní okolnosti. Období noviciátu a profese je pro svou důležitost přesně církví určeno v podstatných liniích ve všeobecném právu. Ale přesto je mnoho ponecháno odpovědnosti jednotlivých institutů. Ty se žádají, aby ve svých konstitucích uvedly značný počet bodů pro konkrétní jednotlivosti, které ve všeobecném církevním právu jsou uvedeny jen v zásadních rysech.

#9#. #Správa#.

49. Jako všechny jiné prvky řeholního života, tak i správa apoštolských institutů se zakládá na víře řeholníků a na jejich odpovědi, kterou dali Bohu zasvěcením v některém řeholním společenství a pro určité poslání. Tito mužové a ženy jsou členy duchovních institutů, jejichž struktury odzrcadlují katolickou hierarchii, jejíž hlavou je sám Kristus. Zvolili si prožívat svůj slib poslušnosti jako životní hodnotu. Potřebují tedy formu správy, která by vyjadřovala tyto hodnoty, zvláště formu duchovní autority. Taková autorita, která je vlastní řeholním institutům, nevychází od samých členů. Předává se od církve při zřizování každého institutu a pak schválením jeho konstitucí. Tuto autoritu dostávají představení na dobu svého úřadu, a to na úrovni generální, střední i místní. Musejí ji vykonávat podle norem všeobecného a vlasního práva, v duchu služby, s úctou k lidské důstojnosti každého člena jako dítěte Božího (srv. PC 14). Způsob vykonávání autority má podporovat spolupráci k dobru institutu, ale vždycky musí ponechávat představeným právo konečně posoudit a rozhodnout, co se má dělat (srv. ET 25). Přísně vzato, neexistuje žádná řeholní kolegiální autorita. Může být podle konstitucí delegována pro určité úkoly, ale obyčejně vyplývá z povinnosti, z úřadu a je vázána na osobu představeného.

50. Ale představení nevykonávají svou autoritu sami. Každý představený má mít k ruce radu, jejíž členové s ním spolupracují podle norem konstitucí. Členové rady nemají žádnou autoritu z moci úřadu jako představení, ale spolupracují s představeným a pomáhají mu svým poradním nebo rozhodujícím hlasem, podle církevního práva a podle konstitucí institutu.

51. Nejvyšší autoritu v institutu vykonává, i když mimořádným způsobem, generální kapitula v době, kdy zasedá. Generální kapitula je svolávána podle konstitucí, které také mají její autoritu tak určit, aby se jasně rozlišovala od autority generálního představeného. Generální kapitula je podstatně institucí ad hoc. Skládá se ze členů z moci úřadu a z volených delegátů, kteří se obyčejně scházejí jen na jednu generální kapitulu. Konání generální kapituly by mělo být znamením jednoty a lásky, dobou milosti a působení Ducha svatého v institutu. Mělo by být radostným, velikonočním a církevním zážitkem, který má prospět blahu samého institutu i celé církve. Úkolem generální kapituly je obnovovat a chránit duchovní dědictví institutu, volit nejvyššího představeného a jeho radu, projednávat důležitější záležitosti hospodářské a vydávat normy pro celý institut. Generální kapituly jsou tak důležité, že konstituce institutu musí

přesně určit jejich kompetenci jak pro generální, tak ostatní úrovně, totiž: jejich podstatu, autoritu, složení a jak často se mají konat.

52. II. vatikánský koncil i pokoncilová nauka zdůrazňují určité zásady pro řeholní vedení, které v uplynulých dvaceti letech vedly k pozoruhodným změnám. Byla zdůrazněna základní nutnost účinné, osobní řeholní autority na všech úrovních: generální, střední, místní. Je to nutné, aby se mohla žít řeholní poslušnost (srv. PC 14, ET 25). Dále byla podtržena potřeba porad, přiměřená účast členů na vedení institutu, spoluodpovědnost a vzájemná pomoc (srv. ES II, 18). Většina těchto zásad je již pojata do přepracovaných konstitucí. Je nutné, aby byly tak pochopeny a prováděny, aby splnily účel řeholní správy, totiž aby přispívaly k výstavbě společenství sjednoceného v Kristu, v němž by byl Bůh především hledán a nadevšecko milován, a tak aby se plnilo velkodušně Kristovo poslání.

#MARIA, RADOST A NADĚJE ŘEHOLNÍHO ŽIVOTA

#

53. Právě v Marii, v Matce Boží a Matce církve, si řeholní život zvláště hlouběji uvědomuje sám sebe a nalézá v ní znamení jisté naděje (srv. LG 68). Ona, bez poskvrny počatá, zastíněním Ducha svatého sama dokonale zasvěcená, protože byla z Božího lidu vyvolená, aby samého Boha nosila nejintimnějším způsobem a aby ho darovala světu. Ona byla archou nové úmluvy, služebnicí Páně v chudobě „anawim“, Matkou krásného milování od Betléma až po Kalvarii, i potom, poslušná Panna, jejíž ano, dané Bohu, změnilo naše dějiny, kontemplativní žena, která všechno uchovávala ve svém srdci, misionářka, která spěchala do Hebronu, ta, která postřehla potřeby novomanželů v Káně, věrná svědkyně u paty kříže, střed jednoty, kolem něhož se shromažďovala mladá církev při očekávání Ducha svatého. Maria po celý život žila hodnoty, k nimž je zaměřen Bohu zasvěcený život. Jako Matka Toho, který byl zasvěcen a poslán, je Matkou řeholníků. V jejím fiat a magnifikat nalézá řeholní život náplň své oddanosti posvěcujícímu působení Božímu i svou jásavou radost z Boha.

#III. NĚKTERÉ ZÁKLADNÍ NORMY

#

Nově přepracovaný Kodex církevního práva překládá bohatou koncilní nauku církve o řeholním životě do právních norem. Spolu s dokumenty II. vatikánského koncilu a s prohlášeními papežů za posledních dvacet let, tvoří církevní právo základ, na kterém je založena nynější církevní praxe vzhledem k řeholnímu životu. Vývoj, který je potřebný v každém životě, bude ovšem trvat dál, ale období zvláštních experimentů, které pro řeholní instituty stanovil dokument Ecclesiae sanctae, skončilo s vykonáním druhé řádné generální kapituly, tzv. obnovené kapituly. Nově zpracovaný Kodex církevního práva tvoří nyní církevně právní základnu řeholního života, a to jak pro zhodnocení zkušeností z období experimentů, tak pro výhled do budoucna. Následující základní normy obsahují souhrn církevních ustanovení.

I. Povolání a zasvěcení#

§ 1. Řeholní život je způsob života, ke kterému jsou Bohem svobodně povoláni někteří křesťané, jak z duchovního, tak z laického stavu, aby se v životě církve těšili zvláštnímu daru milosti, každý jemu vlastním způsobem, a tak sloužili poslání církve ke spáse světa (srv. LG 43).

§ 2. Milost povolání má svůj hluboký kořen v křestní milosti, ale není dána každému pokřtěnému. Je svobodným, nezaslouženým darem. Bůh jej nabízí těm, které si svobodně vyvolil ze svého lidu a pro svůj lid (srv. PC 5).

§ 3. Když řeholní osoby přijímají Boží povolání, odpovídají na Boží výzvu, aby zemřeli hříchu (srv. Řím 6,11), zřekli se světa a žili jen Bohu. Celý jejich život je zasvěcen jeho službě, a oni hledají a milují „Boha, který nás napřed miloval“, (srv. 1Jan 4,10, PC 5 a 6), nadevšecko ostatní. Ohniskem jejich života je užší následování Krista (srv. ET 7).

§ 4. Odevzdání celého života službě Boží je pro řeholní osobu důvodem zvláštního zasvěcení (srv. PC 5), zasvěcení celé osoby, které je v církvi znamením podivuhodného sňatku, založeného Bohem a znamením budoucího života. Toto zasvěcení se dokonává veřejnými věčnými nebo dočasnými sliby. Dočasné sliby se mají po uplynutí pokaždé obnovovat. Složením slibů přijímají řeholní osoby povinnost zachovávat tři evangelijní rady. Službou církve jsou Bohu zasvěcení (Kán. 607 a 654) a jsou začleněni do svého institutu se všemi právy a povinnostmi, jak to stanoví zákon.

§5. Podmínky platnosti dočasné profese, trvání tohoto zkušebního období a možnost jeho prodloužení mají být stanoveny v konstitucích každého institutu v souhlase s všeobecným církevním právem (Kán. 655-658).

§6. Řeholní profes se má skládat podle profesní formule, která je pro každý institut schválena Apoštolským stolcem. Profesní formule je pro všechny členy stejná, protože všichni berou na sebe tytéž závazky a začleněním do řeholní společnosti i táž práva a povinnosti. Jednotliví členové mohou k profesi přidat úvod nebo zakončení, jestli to schválí příslušná autorita.

§7. Každý institut musí ve svých konstitucích stanovit, jak se mají podle jeho způsobu života zachovávat evangelijní rady čistoty, chudoby a poslušnosti se zřetelem na jeho svéráz a zvláštní účel (Kán. 598, §1).

#II. Společenství

§8. Společenství života, které patří k charakteristickým známkám řeholních institutů (Kán. 607, §2), je vlastní každé řeholní rodině. Společenství spojuje všechny členy v Kristu a má být tak uspořádáno, že členové se navzájem podporují. Tak společenství pomáhá všem, aby splnili své osobní povolání (Kán. 602). Má být vzorem smíření v Kristu a společenstvím, které je zakořeněno v Jeho lásce.

§9. Řeholní společenství má bydlet v domě, který je správně řízen, pod autoritou představeného, který je ustanoven podle právních směrnic (Kán. 608). Zřízení řeholního domu potřebuje písemný souhlas diecézního biskupa (Kán. 609). Dům má být tak situován, aby se mohl přiměřeným způsobem postarat o potřeby členů (Kán. 610, §2), tak aby společenství života mohlo růst a rozvíjet se v srdečném porozumění, které sílí naději. (ET 39)

§10. Každý dům má mít aspoň kapli, ve které se může slavit a uchovávat Eucharistie, aby opravdu byla středem komunity (Kán. 608).

§11. Ve všech řeholních domech má být část domu vyhrazena jen samým členům komunity podle rázu a poslání institutu a podle ustanovení vlastního práva (Kán. 667, §1). Toto odloučení od světa, které je u každého institutu zvláštní podle jeho účelu, je částí veřejného svědectví, které mají řeholníci vydávat pro Krista a pro církev (Kán. 607, §3). Je důležité také pro mlčení a soustředění, které podporuje modlitbu.

§12. Řeholníci mají žít ve svém vlastním řeholním domě a zachovávat společný život. Bez velmi závažného důvodu nemají žít sami, zvláště ne, když se v přiměřené blízkosti nachází komunita jejich institutu. Vyžaduje-li potřeba delší nepřítomnost, může vyšší představený se souhlasem své rady ze spravedlivého důvodu dovolit žít mimo komunitu institutu, ale v mezích stanovených všeobecným právem (Kán. 665, §1).

#III. Identita.

§13. Řeholníci mají mít nejvyšším pravidlem svého života následování Krista, jak to předkládá evangelium a jak je to vyjádřeno v konstitucích jejich institutu (Kán. 662).

§14. Všichni mají zachovávat podstatu, účel, ducha a charakter institutu, jak je stanovil zakladatel nebo zakladatelka a jak to bylo církví schváleno, rovněž i zdravou tradicí institutu (Kán. 578).

§15. Aby vlastní povolání a identita jednotlivých institutů byly pokud možno věrně zachovány, musejí konstituce každého institutu kromě toho, co je stanoveno ad III. §14, obsahovat také základní normy pro vedení institutu, řád života členů i normy pro přijímání a formaci a specifický obsah slibů (Kán. 587, §1).

§16. Konstituce jsou schvalovány příslušnou církevní autoritou. Pro instituty biskupského práva je to místní ordinář, pro instituty papežského práva Apoštolský stolec. Též autoritě jsou vyhrazeny pozdější změny a autentický výklad konstitucí (Kán. 576 a 587, §2).

§17. Členové institutu se řeholní profesí zavazují zachovávat věrně a s láskou konstituce, protože v nich vidí svůj způsob života, schválený církví, a autentický výklad svého ducha tradice a práva.

#IV. Čistota.

#§18. Evangelijní rada čistoty, přijatá pro království Boží, je znamením budoucího světa a pramenem bohaté plodnosti nerozděleného srdce. Přináší s sebou závazek k dokonalé zdrženlivosti v celibátě (Kán. 599).

§19. Velká zdrženlivost je potřebná vzhledem ke všem věcem, které by mohly být nebezpečné čistotě Bohu zasvěcené osoby (srv. PC 12; Kán. 666).

#V. Chudoba.

§20. Evangelijní rada chudoby v následování Krista vyžaduje život chudobný ve skutečnosti i v duchu, život pod zákonem práce, prožívaný v prostotě a svobodný vzhledem k majetku. Profes slibu chudoby obsahuje pro řeholníka závislost a omezení v užívání časných statků v rozhodování o nich, podle předpisů vlastního práva institutu (Kán. 600).

§21. Slibem chudoby se zřikají řeholníci volného užívání a svobodného rozhodování o majetku, který má hmotnou cenu. Před první profesí postoupí správu svého majetku osobě, kterou si vyvolí a svobodně rozhodnou o užívání majetku a výnosu z něho, pokud konstituce nepředepisují něco jiného (Kán. 668). Cokoli řeholní osoba získá vlastním přičiněním, jako dar nebo jako řeholní osoba, náleží institutu. Co získává jako penzi, podporu nebo pojištění, náleží rovněž institutu, jestli konstituce neurčují něco jiného (Kán. 668, §3).

#VI. Poslušnost

§22. Evangelijní rada poslušnosti z víry je milujícím následováním Krista, poslušného až k smrti.

§23. Slibem poslušnosti se zavazují řeholní osoby podřizovat svou vůli zákonitému představenému podle konstitucí (Kán. 601). Konstituce určují, kdo je oprávněn rozkazovat mocí poslušnosti a za jakých podmínek.

§24. Řeholní instituty podléhají nejvyšší církevní autoritě zvláštním způsobem (Kán. 590, §1). Všechny řeholní osoby jsou mocí slibu poslušnosti povinny poslouchat Svatého otce jako svého nejvyššího představeného (Kán. 590, §2).

§25. Řeholníci nemohou bez dovolení zákonitých představených přijímat žádné služby a úřady mimo svůj institut (Kán. 671). Řeholníci - kněží - nesmějí přijímat žádné veřejné funkce, s kterými je spojena účast na vykonávání světské moci (Kán. 285, §3, srv. také Kán. 672 s doplňujícími směrnicemi, na které se vztahuje.)

#VII. Modlitba a askeze

§26. První a nejvznešenější povinností všech řeholních osob je stálé spojení s Bohem v modlitbě. Pokud je to možné, denně se účastní eucharistické slavnosti a častěji přijímají svátost smíření. Čtení Písma svatého, rozjímavá modlitba, důstojné slavení liturgie hodin podle předpisů vlastního práva, úcta k Panně Marii, zvláštní čas pro roční exercicie, to všechno náleží k modlitbám řeholních osob (Kán. 663, 664 a 1174).

§27. Modlitba má být osobní i komunitní - společná.

§28. Velkoušná askeze je stálou potřebou pro denní život podle evangelia (srv. Pavel VI., Paenitemini, II-III, 1 c). Proto řeholní společnosti musí být v církvi nejen společenstvím modlitby, ale i asketickými společenstvími. Kromě vnitřního a individuálního pokání mají být také vnější a společné úkony pokání (srv. DC 14; srv. SC 110).

#VIII. Apoštolát#

§29. Apoštolát řeholních osob záleží na prvním místě ve svědectví jejich Bohu zasvěceného života, který pěstují modlitbou a pokáním (Kán. 673).

§30. U institutů zasvěcených apoštolátu patří apoštolátní činnost k jejich podstatě. Život členů má být proniknut apoštolským duchem a všechna apoštolátní činnost musí být proniknuta duchem řeholním (Kán. 675, §1).

§31. Podstatným posláním řeholníků, kteří pracují v apoštolátě je hlásání Božího slova těm, které jim Pán posílá do cesty, aby je vedli k víře. Taková milost vyžaduje hluboké spojení s Pánem. Jen to učiní řeholní osoby schopnými hlásat poselství o vtěleném Slově Božím dnešnímu světu řečí, které bude moci rozumět (srv. ET 9).

§32. Společnost má vykonávat apoštolát s církví, jejím jménem a z jejího pověření (Kán. 675, §3).

§33. Představení i členové mají věrně zachovávat poslání institutu a úkoly, které mu byly svěřeny. Mají je však přizpůsobovat moudře požadavkům místa a doby (Kán. 677, §1).

§34. Pokud jde o vztahy k biskupům vzhledem k apoštolátu, jsou řeholní osoby vázány na Kán. 678-683. Mají zvláštní povinnost poslouchat hierarchický učitelský úřad církve, biskupům ulehčovat vykonávání jejich úřadu a být hodnověrnými svědky o božských pravdách (srv. MuR 33; LG 25).

#IX. Svědectví#.

§35. Svědectví řeholních osob je veřejné. Toto veřejné svědectví pro Krista a církev vyžaduje odloučení od světa, které je u každého institutu zvláštní podle jeho svérázu a účelu (Kán. 607, §3).

§36. Řeholní instituty se mají snažit, aby vydávaly i kolektivní svědectví lásky a chudoby (Kán. 640).

§37. Na znamení svého zasvěcení a jako svědectví chudoby mají řeholní osoby nosit řeholní oděv, zhotovený podle předpisů vlastního práva (Kán. 669, §1).

#X. Formace

§38. Nikdo nesmí být připuštěn k řeholnímu životu bez přiměřené přípravy (Kán. 597, §3).

§39. Podmínky platného přijetí, noviciátu, dočasné a věčné profese jsou uvedeny ve všeobecném církevním právu a mají být vymezeny i ve vlastním právu každého institutu (Kán. 641-658). Rovněž tam mají být uvedeny předpisy pro místo, dobu a program formace, pro vedení noviciátu i požadavky na novicmistra.

§40. Doba a formace a vzdělání mezi první a věčnou profesí mají být stanoveny v konstitucích v souladu s církevním právem (Kán. 655).

§41. Řeholní osoby mají po celý život pokračovat ve svém duchovním, naukovém i praktickém vzdělání a formaci. Příležitostí a času, které jim k tomu představení dávají, mají horlivě využívat (Kán. 661).

#XI. Správa#

§42. Stanovit stálé životní formy pro řeholní život náleží příslušné církevní autoritě. Činí to kanonickým schválením (Kán. 576). Též autoritě je vyhrazena agregace řeholních společností (Kán. 580) a schvalování konstitucí (Kán. 587, §2). Sdružování, unie, federace a konfederace, rozpuštění a změny toho, co bylo Apoštolským stolcem schválené, je také vyhrazeno Apoštolskému stolci (Kán. 582-584).

§43. Autorita v řeholních institutech je svěřena představeným. Mají ji vykonávat podle norem všeobecného a vlastního práva (Kán. 617). Jejich autorita vychází od Boha skrze službu církve (Kán. 618). Autorita představeného na všech úrovních je osobní a nemůže být vykonávána skupinou. Na určitou dobu a pro určitý účel může být delegována osoba, která je k tomu určena.

§44. Představení mají svůj úřad zastávat horlivě a se svými bratřími a sestrami mají budovat společenství v Kristu, v němž Bůh je přede vším ostatním hledán a milován. Úřad představených jim ukládá zvláštní povinnost spravovat společenství ve shodě s konstitucemi svého institutu a podporovat u členů snahu o svatost. Osobně mají být vzorem věrnosti k učitelskému úřadu církve, k zákonům a tradicím vlastního institutu. Mají podporovat Bohu zasvěcený život svěřených řeholníků péčí o nápravu, povzbuzováním a trpělivostí (Kán. 619).

§45. V konstitucích mají být ve shodě s všeobecným církevním právem stanoveny podmínky jmenování nebo volby a doba úřadu různých představených, a způsob kanonické volby generálního představeného (Kán. 623-625).

§46. Představení musí mít svou radu, která je podporuje ve vykonávání jejich úřadu. Kromě případů, uvedených ve všeobecném církevním právu, určí vlastní právo, ve kterých případech potřebuje představený k platnosti jednání souhlas nebo stanovisko své rady (Kán. 627, §1, §2).

§47. Generální kapitula má být opravdovým znamením jednoty a lásky institutu. Reprezentuje celý institut a během zasedání vykonává nejvyšší autoritu ve společnosti podle všeobecného práva a podle konstitucí (Kán. 631). Generální kapitula není trvalé zřízení. Konstituce předpisují její složení, úkoly a jak často se má konat (Kán. 631, §2). Generální kapitula nesmí měnit své vlastní složení, ale může navrhnout změny pro složení budoucí generální kapituly. Tyto změny potřebují schválení příslušné církevní autority. Generální kapitula smí změnit prvky vlastního práva, které nepodléhají církevní autoritě.

§48. Kapituly se nemají svolávat tak často, aby nebyl narušován dobrý chod obyčejné správní autority generálního představeného. Podstata, kompetence, složení, průběh jednání generální kapituly a podobných shromáždění mají být přesně stanoveny ve vlastním právu (Kán. 632). V praxi mají být nejdůležitější z těchto prvků uvedeny v konstitucích.

§49. Předpisy o časných statcích (Kán. 634-640) a jejich správě i normy vzhledem odloučení členů od institutu přestupem, vystoupením nebo propuštěním (Kán. 684-704) se nacházejí ve všeobecném církevním právu, ale mají být v kratší formě uvedeny i v konstitucích.

#ZÁVĚR#

Tyto normy, které se zakládají na tradiční nauce, na nově zpracovaném Kodexu kanonického práva a na běžné praxi, nevyčerpávají všechna církevní ustanovení pro řeholní život. Ukazují však, jak velmi se církev stará, aby se život apoštolských institutů mohl čím dál tím bohatěji rozvíjet jako Boží dar pro církev a pro lidskou rodinu. Kongregace pro řeholníky a sekulární instituty chce vypracováním tohoto textu, schváleného Svatým otcem, pomoci těmto institutům, aby si osvojily předpisy nového církevního práva, která jsou pro ně, a aby je začlenily do svého naukového kontextu. Kéž tyto instituty najdou v tomto textu mocné povzbuzení následovat Krista v naději a radosti svého Bohu zasvěceného života.

Dáno ve Vatikáně na svátek Navštívení Panny Marie, 31. května 1983.

OBSAH

ÚVOD 337

č. 1.-4.

I. ŘEHOLNÍ ŽIVOT: ZVLÁŠTNÍ FORMA ZASVĚCENÍ 339

č. 5.-12.

II. CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY 341

1. Zasvěcení veřejnými sliby č. 13 - 17 341

2. Jednota ve společenství č. 18 - 22 343

3. Evangelijní poslání č. 23 - 27 345

4. Modlitba č. 28 - 30 347

5. Askeze č. 31 348

6. Veřejné svědectví č. 32 - 37 349

7. Vztah k církvi č. 38 - 43 351

8. Formace č. 44 - 48 353

9. Správa č. 49 - 52 355

MARIA, RADOST A NADĚJE ŘEHOLNÍHO ŽIVOTA 357

III. NĚKTERÉ ZÁKLADNÍ NORMY 357

I. Povolání a zasvěcení 358

II. Společenství 358

III. Identita 359

IV. Čistota 360

V. Chudoba 360

VI. Poslušnost 360

VII. Modlitba a askeze 361

VIII. Apoštolát 361

IX. Svědectví 362

X. Formace 362

XI. Správa 362

ZÁVĚR 363